VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Riviin järjesty

Eduskunnan järjestäytyminen valmistuu vihdoin ensi viikolla. Organisaation rakentaminen on kestänyt yli kahdeksan viikkoa eli lähes kaksi kuukautta.

Ryhmänjohtajien heti vaalien jälkeen tekemä jakopäätös piti tietenkin lähes täysin. **Timo Soini** (ps.) arpoi itsensä odottamatta ulkoministeriksi, jolloin keskusta ja perussuomalaiset vaihtoivat ulko- ja kuntavaliokunnat päittäin.

Antti Kaikkonen (kesk.) sai hyvityksen. Viime vaalikaudella perussuomalaiset pakottivat hänet eroamaan EU-valiokunnan varapuheenjohtajan paikalta vaalirahasotkun tuomion takia.

Timo Soini lavasti viime kaudella ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajuudesta elämää suuremman asian. Varapuheenjohtajana jatkava **Pertti Salolainen** (kok.) puolestaan valitti tämän tuosta, että valiokunnalle ei kerrota mitään. Mitä temppuja Kaikkonen keksiikään?

Kokeneet kärjessä

Valiokunnan johtaminen on kokeneiden hommaa. Vain tulevaisuusvaliokunnan **Carl Haglund** (r.) on edustajana ensikertalainen. Ministerinä hän toki oli monta vuotta.

Vihreät vaihtoivat ympäristövaliokunnan johtoon kovan kanuunan, **Satu Hassin**. Kun varapuheenjohtajana on punavihreän kuplan **Silvia Modig** (vas.), ympäristö- ja maatalousministeri **Kimmo Tiilikaisella** (kesk.) ei ole yhtään huoletonta päivää.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa käytäneen vaalikauden kiivaimmat taistot. Valiokuntaa johtaa oppositio, Kuntaliiton korkeasta virasta eduskuntaan palannut ex-ministeri **Tuula Haatainen** (sd.).

Toisaalta demarien jyrkin sosiaalitantta **Merja Mäkisalo-Ropponen** ylennettiin sivuun tulevaisuusvaliokunnan varapuheenjohtajaksi. Hallituksen puolta pitää sosiaali- ja terveysvaliokunnassa varapuheenjohtaja **Hanna-Kaisa Heikkinen** (kesk.), paluumuuttajia hänkin.

Suositut ja hyljeksityt

Valtiovarainvaliokunta on tavoitelluin paikka. Se kokoaa ja jakaa valtion rahat. Jäsenet vaihtuvat vain kuoleman kautta tai ministereiksi.

Timo Kallin (kesk.) valtiovarainvaliokunnan 21 jäsenestä vain kaksi on ensikertalaista. Lähes yhtä vakaissa käsissä on ulkoasianvaliokunta, jonne on parkkeerannut yhdeksän entistä ministeriä.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan spesialistit istuvat pääsääntöisesti kauan. **Ilkka Kanervan** (kok.) johtamaan puolustusvaliokuntaan on harva noviisi kelpuutettu.

Uudet edustajat pannaan harjoittelemaan vähempiarvoisiksi koetuille paikoille. Rikosylikomisario **Kari Tolvaselle** (kok.) langennutta lakivaliokuntaa kartetaan runsaan työmäärän vuoksi.

Sivistysvaliokuntaa kohtasi vaaleissa ankara kato. Myös **Pirkko Mattilan** (ps.) hallintovaliokunnan jäsenistä yli puolet on tulokkaita.

Vähiten tavoiteltu paikka on Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta. Huvittavalta kuulosti opposition syvä tuohtumus, kun hallitus ei ensi töikseen muistanut nimittää **Lenita Toivakkaa** (kok.) pohjoismaiseksi yhteistyöministeriksi.

Kansanvallan portilla

Elinkeinoelämän EK:n hallituksen puheenjohtaja **Matti Alahuhta** lämmitti vanhan ajatuksen suurituloisten suunnatusta veronmaksusta. Samaa Amerikan systeemiä meille tarjoili aikoinaan muun muassa **Max Jakobson**.

Yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva demokratia on yhtä vaikea asia köyhille ja rikkaille. Moni haluaa itseään suuremman sananvallan yhteisissä asioissa.

Keskiviikkona kuuntelin Helsingin Rautatientorin päiväkotimielenosoituksen reunalla vanhemman rouvan motkotusta: Moni ei äänestänyt. Nyt näkevät, mitä saivat.

Suomalaisen kansanvallan kaksi vankinta portinpylvästä ovat epämääräisessä kunnossa. Sosialidemokraattien rivit ovat aivan sekaisin. Keskustaa johtaa miljonääri, jonka linjasta ei ole tietoa. Ei ihme, että reipas yritteliäisyys portilla rehottaa.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 12.6.

Televisio kesäaikatauluun 13.6.

Televisio siirtyy kesäaikatauluun kesäkuun 13. päivänä, mistä alkaen ohjelmaa lähetetään keskimäärin 18 tuntia viikossa. Kesäaika päättyy elokuun 21. päivänä. Television ykkösohjelma ei tänä kesänä siirry myöhäisempään lähetysaikaan kuten aikaisempina kesinä, jolloin Suomen Television päivittäinen lähetysaika alkoi klo 20.00. Tänä kesänä television ykkösohjelman lähetysaika tulee olemaan klo 19.30–21.35. Tiistaisin ja perjantaisin on kuitenkin lasten ohjelmaa klo 18.20 ja 18.50 välisenä aikana. Ruotsinkieliset uutiset alkavat joka arkipäivä lauantaita lukuunottamatta klo 18.50. Mainos-Television ohjelmat ovat ennen ja jälkeen television ykkösohjelman lähetyksiä paitsi tiistaisin, jolloin myöhäislähetys jää pois. Television kakkosohjelma ei lähetä laisinkaan ohjelmaa 27.6. ja 21.8. välisenä aikana. Kesäkaudella on televisiossa vain yksi suomenkielinen uutislähetys, joka alkaa klo 21.15 ja päättyy klo 21.35. Sääkatsaus liittyy entiseen tapaa päivittäisiin uutislähetyksiin.

Kevätkukat

Jo syttyi kukkaan leskenlehden vana
Jo korte kurkkii pellon pientarelta
Ojasta kuultaa rentukoiden kelta
Näät niityn käenrieskan kultaamana

★

Jo hohtaa vuokkoparvi valkeana,
kuin vuohten lauma metsälaitumelta
Saat viestin myös kiurunkannukselta
Kas, korvasienikin on kuulijana

★

Asentaa kevätpiippo antenninsa
Vieressä metsätähdet säteilevät
Pajukko kultaa kissasamettinsa
ja hartaat haavan norkot himmenevät
Saa kukin kukka taidemaalarinsa
Näin esittäytyy kasvikunnan kevät

Ahti Rytkönen

Ahti Rytkönen runoili MT:ssä 12.6.1965.

KIRSTI PORTTILA

Vimpelin Saarikenttä on pesäpallon pyhättö. Sitä tullaan katsomaan ympäri Suomea, parhaimmillaan katsomoissa on enemmän väkeä kuin kunnassa on asukkaita.

Pian 96-vuotta täyttävä Martti Haapakoski (oik.) seuraa kaikki pojanpoikansa Samin pelit. Martti Takala (vas.) on ollut katsomossa 50-luvulta lähtien.

Vimpelin juniorityö tuottaa huipulle koko ajan uusia pelaajia. Naisten joukkue pelaa maakuntasarjassa.

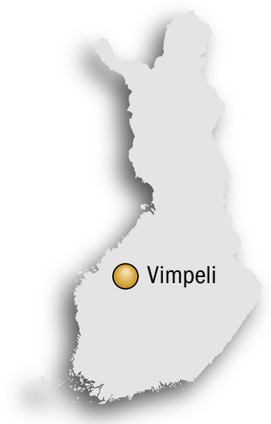

Vimpeli sykkii pesäpallolle

Vimpelin Veto ja Vimpelin kuuluisa pesäpallostadion, Saarikenttä, tunnetaan ympäri maata. Saarikenttä on lajin pyhättö.

VIMPELI

Sunnuntaiaamuna kylän raitti on tyhjä. Vimpelin keskustassa ei näy autoja, ei ihmisiä.

Kun kello lyö 12, alkaa kirkon ympärillä hyörinä. Historiallisesti merkittävä puukirkko sijaitsee vain sadan metrin päässä Vimpelin maallisesta pyhätöstä, Saarikentästä. Siellä Vimpelin Veto isännöi pesäpallo-otteluitaan.

Vimpeli täyttyy tunnissa. Saarikentän ympärys on täynnä autoja, katsomot pullistelevat väkeä. Parhaimmillaan väkeä on yli 4 000. Asukkaita Vimpelissä on vauvat ja vaarit mukaan lukien 3 091.

”Pesäpallo ei ole vain vimpeliläisten asia, se on koko maakunnan intohimo”, kertoo Vimpelin Vedon toiminnanjohtaja **Jukka-Pekka Kujala**.

Ensimmäinen kulta-aika

Veto on yksi perinteisimmistä pesäpalloseuroista. Se perustettiin vuonna 1934.

Ensimmäinen kulta-aika osui vuosien 1958 ja 1968 väliin. Silloin Veto oli joka vuosi mitaleilla ja voitti SM-kultaa 1960 ja 1965. Tuossa ensimmäisen aallon menestysjoukkueessa pelasi joukkueen nykyisen lääkärin **Hannu Södervikin Martti**-isä.

”Isä ehti voittaa Vedon paidassa kolme mitalia. Silloin koettiin ensimmäinen Vimpeli-ilmiö.”

Hannu Södervik voitti itse ensimmäisen SM-mitalinsa Vedon paidassa vuonna 1966, kahdeksan vuotta isänsä jälkeen. Hän oli siis itsekin osa tuota ensimmäistä ilmiötä.

”Pesäpallo on aina ollut osa vimpeliläisyyttä. Liikunnallinen perusta luotiin koulussa. Voimistelunopettaja **Voitto Havela** painotti kuitenkin sitä, ettei saanut liian nuorena keskittyä vain yhteen lajiin. Minäkin olin kohtuullisen hyvä pikaluistelija.”

Pelaajia ympäri maakuntaa

Vimpeli-ilmiö toi pesäpallon koko kansan huulille viimeistään vuonna 2010, kun Veto palasi kultakantaan 45 vuoden jälkeen. Vuoden lopussa yleisö valitsi Urheilugaalassa vuoden sykähdyttävimmäksi urheiluhetkeksi **Jere Dahlströmin** läpilyönnin ratkaisevassa finaalissa Kouvolaa vastaan.

Tuota läpilyöntiä todisti joen ympäröimällä Saarikentällä yli 4 000 katsojaa. Paikkoja katsomoon jonotettiin kolme tuntia.

”Joukkueessa on pelaajia ympäri maakuntaa. Se takaa sen, että pelejä tullaan katsomaan koko Järviseudun alueelta”, toiminnanjohtaja Kujala painottaa.

”Lisäksi meidän stadion on jo sinänsä katsomisen ja kokemisen arvoinen.”

» Täällä osataan arvostaa hyvää suoritusta, vaikka siitä vastaisi vastustajan pelaaja.

HANNU SÖDERVIK

Lajitietoinen yleisö

Kesälomat tuovat Saarikentälle katsojia ympäri Suomea. Eräskin pariskunta oli ajanut Imatralta saakka katsomaan peliä, kun olivat lukeneet Saarikentän ainutlaatuisesta tunnelmasta.

Saarikentällä ei musiikki soi korvia huumaavalla tasolla, siellä metelistä vastaa yleisö.

”Vimpelin yleisö on varmasti lajitietoisin koko maassa. Täällä osataan arvostaa hyvää suoritusta, vaikka siitä vastaisi vastustajan pelaaja”, Södervik painottaa.

Totta. Kun Kouvolaan täksi kaudeksi siirtynyt ex-vimpeliläinen **Matias Rinta-Aho** puhkaisi Vimpelin ulkokentän, osa yleisöstä osoitti ”omalle pojalle” suosiota seisaaltaan. Nuori Rinta-Aho tunsi olevansa omiensa parissa.

Tuomarit poliisisaattueessa

Osataan Saarikentällä olla myös armottomia. Kun vastustajan lyöjät valmistautuvat viimeiseen lyöntiinsä, ulvoo katsomo yhtä huutoa niin kovaa, ettei lyöjä kuule edes omiensa väärä-huutoa.

Kakkospesän takana oleva ”huutosakki” on taas saanut useamman vastustajan pelaajan pasmat sekoamaan täysin muuta yleisöä hauskuuttavilla letkautuksilla.

Veto pyrkii saamaan kaikki entiset pelaajat mukaan toimintaansa. Kahdesti Itä-Länsi ottelussakin pelannut Hannu Södervik toimii nykyään joukkueen lääkärinä.

Södervik muistaa 1970-luvun alun tapauksen, jossa tuomariston tekemä väärä vihellys suututti katsojat täysin.

”Hävisimme pelin siihen vihellykseen. Sen jälkeen tuomarit piti johdattaa kentältä poliisisaattueessa, ettei yleisö olisi uittanut heitä Savonjoessa.”

Saarikentän huuma

Yksi Vimpeli-ilmiön perusteista on joki, joka kiertää koko kentän. Vastustajat tietävät, että kun pallo menee lyönnin seurauksena vuolaana virtaavaan Savonjokeen, rullaa kenttä ja yleisö ulvoo.

Vimpeliläiset tietävät kuinka jokeen tulee hypätä, jos pallo sinne menee. Vastustajille ”jokipallo” on pahempi pala, yleensä siinä kastuu pelaaja kaulaansa myöten.

”Yleisö on kuin lisäpelaaja meille”, Vedon lyöjäjokeri **Janne Mäkelä** myöntää. ”Saarikentän katsomo on niin lähellä kenttää, että yleisön pauhun tuntee ja huudot kuulee.”

”Saarikentän huuma on pakko kokea paikan päällä. Sen jälkeen ymmärtää varmasti, mistä Vimpeli-ilmiö saa alkunsa”, Hannu Södervik pohtii.

Pesäpallo on verissä

Vimpeliläisistä sanotaan, että he syntyvät räpylä kädessä. Pesäpallo on heillä verissä.

”Pelaaminen kulkee Vimpelissä suvussa ehkä enemmän kuin muualla. Meillä on useamman polven pelaajia, on Peltoloita, Liikalaa, Lassilaa, Södervikiä”, Hannu Södervik luettelee.

Vimpeli on myös yksi niistä seuroista, joiden talous on kunnossa. Kaiken perusta on kuitenkin omassa junioritoiminnassa, se on kuulunut jo vuosien ajan maan parhaimpiin.

”Meillä on erittäin tasokkaat juniorijoukkueet, sillä sektorilla tehdään koko ajan töitä”, Kujala kertoo.

”Vimpelissä on ymmärretty se, että entiset aktiivipelaajat on otettu mukaan seuran toimintaan. Lähes jokaisella juniori-ryhmällä on valmentajana tai huoltajana entinen pelaaja”, Södervik muistuttaa.

Vedon pelejä seuraa katsomossa silmä tarkkana pian 96 vuotta täyttävä **Martti Haapakoski**. Hänen pojanpoikansa **Sami Haapakoski** on Suomen parhaita etenijöitä ja yksi Vimpelin pelaajaikoneista.

”Tulen katsomaan Samin pelejä aina kun se on mahdollista, siis aina kun kyyti järjestyy”, Martti Haapakoski vakuuttaa.

Kyyti on järjestynyt kotoa Ylivieskasta tähän mennessä kaikkiin peleihin. Aina kun Sami tuo juoksun, karehtii ”Papan” huulilla hymy. Vierustoverit, hekin jo 60-luvulta lähtien katsomossa viihtyneet pesäpallomiehet, onnittelevat Marttia.

Vimpeli on ollut nyt kuusi kertaa peräkkäin mitaleilla. ”Halu menestyä on kova”, Janne Mäkelä vakuuttaa. ”Tietenkin sitä odotetaan myös katsojien puolelta.”

JARI PORTTILA

KATSO VIDEO

www.maaseuduntulevaisuus.fi